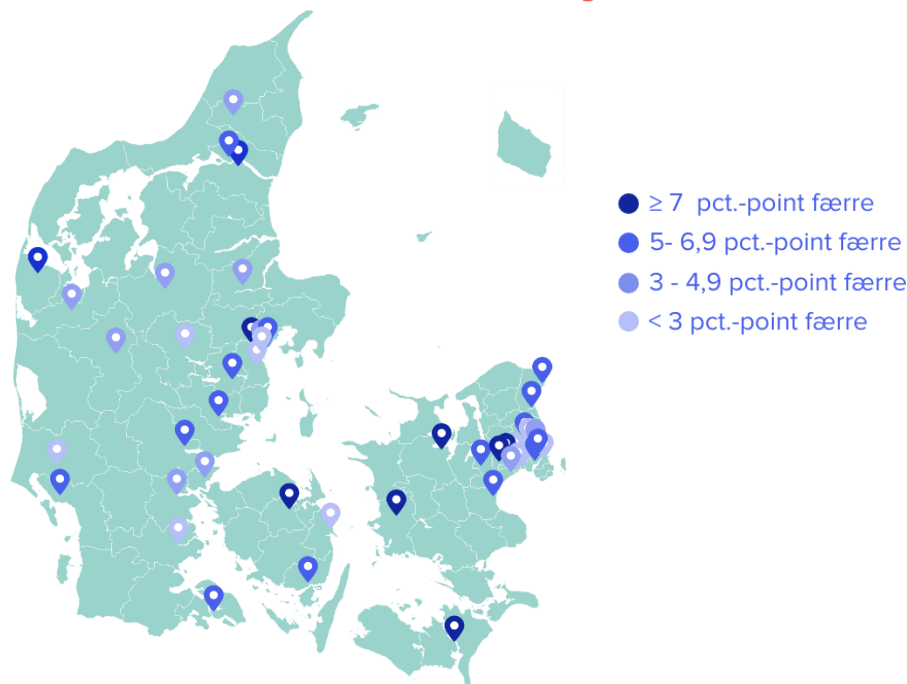

Store fremskridt i beskæftigelse og uddannelse i helhedsplansområder

Der er 48 boligsociale helhedsplaner i almene boligområder fordelt på 36 kommuner, hvor der blandt andet sættes et stort fokus på at løfte beboere i beskæftigelse og uddannelse.¹ Dette gøres ved hjælp af såkaldte boligsociale indsatser, hvor kommuner og boligorganisationer i fællesskab igangsætter målrettede initiativer for beboere med komplekse udfordringer, der bor i disse områder. Udviklingen i helhedsplansområderne monitoreres løbende, hvor der blandt andet måles på tilknytning til arbejdsmarkedet og uddannelse, skolekarakterer, tryghed og demokratisk deltagelse, med afsæt i Landsbyggefondens udtræk fra danske registerdata og surveys.

Figur 1. Udviklingen i andelen uden for arbejdsmarkedet eller uddannelse i helhedsplansområder relativt til den kommunale udvikling

Note: Beregnet som udviklingen i andelen af beboere 18-64 år i helhedsplansområder, der er uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse fra 2015 til 2023, fratrukket den tilsvarende udvikling i kommunen i samme periode. Afrundet til nærmeste 0,1 procentpoint. Boligområdeafgrænsning er fra september 2024.
Kilde: BL's egne beregninger på baggrund af Landsbyggefondens Beboerdata (2024).

De seneste udviklingstal fra Landsbyggefondens viser, at andelen af 18-64-årige uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse i helhedsplansområder er faldet markant i alle 48 helhedsplansområder, selvom generelt er der relativt flere uden for beskæftigelse og uddannelse i helhedsplansområderne. Udviklingen i alle helhedsplansområder har været

¹ Status per september 2024.

stærkere end udviklingen i kommunen, som det pågældende helhedsplansområde ligger i.² Beboernes profil i områderne har således rykket sig væsentligt tættere på de kommunale gennemsnit. For 25 ud af 48 områder er der tale om en tilnærmelse på mere end fem procentpoint ift. det kommunale gennemsnit.

Landsbyggefondens data muliggør yderligere sammenligning af udviklingen i helhedsplansområderne med udviklingen i den almene sektor på kommunalt plan, hvor beboerprofilerne i helhedsplansområderne ligner mere dem i den almene sektor end i befolkningen generelt. I 39 ud af 48 helhedsplansområder har udviklingen været mere fremtrædende end i den almene boligsektor i samme kommune.³

Det er værd at bemærke, at de boligsociale indsatser har eksisteret i over 20 år, og i løbet af denne periode har nogle områder løftet deres socioøkonomiske profil og modtager derfor ikke længere støtte, mens nye områder er kommet til. Hertil er nogle helhedsplaner blevet mere bydækkende, hvor de i løbet af de seneste år er begyndt at dække over flere boligafdelinger end før. Afdelinger, som indgår i den seneste granskning af helhedsplansområderne, har ikke nødvendigvis været omfattet af helhedsplanerne i flere år, hvorfor de lokale udviklinger i områder med indsatserne potentielt er endnu større end de præsenterede data viser.

Boks 1. Hvad er en boligsocial helhedsplan?

Helhedsplanerne er udvidede velfærdstilbud til borgere i områder, hvor der er et væsentligt potentiale i at løfte uddannelse og beskæftigelse samt sikre gode opvækstvilkår og muligheder for børn og unge. Samtidig er helhedsplanerne med til at skabe bedre rammer for tryghed og medborgerskab i nabolaget. Helt konkret består helhedsplaner af flere indsatser som foregår i én eller flere afdelinger i en almen boligorganisation i et tæt samarbejde med kommunen samt forenings- og erhvervsliv. Indsatserne koordineres af et lokalt sekretariat, og helhedsplanerne godkendes og støttes af Landsbyggefonden med op til 75 pct. af det samlede finansieringsbeløb. Det besluttet politisk hvor stort et beløb, der samlet kan bruges årligt fra Landsbyggefonden til at støtte indsatserne.

De boligsociale helhedsplaner har i sin nuværende form eksisteret siden midten af 2000'erne. Finansiering til en helhedsplan gives typisk for en periode på fire år. Områder kan få tilsagn til indsatserne for flere perioder i træk. Der er en tendens til, at indsatserne bliver mere bydækkende, hvor helhedsplanerne med tiden dækker over et større antal boligafdelinger.

Konkrete eksempler på de boligsociale indsatser er fremskudte beskæftigelsesindsatser, fritids- og lommepegejobs, uddannelsesvejledning for unge, netværk, forebyggende familieindsatser samt idrætsaktiviteter.

Udviklingen i områderne med helhedsplanerne skal monitoreres løbende, og Landsbyggefonden stiller dataudtræk fra Danmarks Statistiks registre til rådighed for boligorganisationer og kommuner, som viser udviklingen i flere socioøkonomiske karakteristika på afdelingsniveau, samt på kommunalt niveau og landsplan samt for den almene sektor i hver kommune adskilt. Hertil viser Landsbyggefonden oplysninger om udviklingen i udvalgte indikatorer for helhedsplansområder offentligt på Det Boligsociale Danmarkskort.

Kilder: Landsbyggefonden (2023, 2024); Social- og Boligstyrelsen (2024); Vasiljeva (2020).

² Andelen af personer uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse har oprindeligt ligget væsentligt lavere i kommunerne sammenlignet med helhedsplansområderne. Måler man den relative ændring i indikatoren (procentvis ændring i forhold til niveauet i 2015), viser det sig, at udviklingen i helhedsplansområderne har været stærkere end i kommunerne i 31 ud af de 48 områder.

³ Det skal dog bemærkes, at den almene sektor i kommunerne også omfatter områder med helhedsplaner, som indgår i Landsbyggefondens data.

Litteraturliste

Landsbyggefonden (2023). Regulativ om tilskud til boligsocial indsats i udsatte almene boligafdelinger. <https://lbf.dk/media/ws2fq3i2/regulativ-boligsocial-indsats-november-2023.pdf>

Landsbyggefonden (2024). Det boligsociale Danmarkskort.
<https://www.boligsocialkort.dk/>

Social og Boligstyrelsen (2024). Boligsociale indsatser.
<https://www.sbst.dk/bolig/udsatte-boligomraader-og-parallelsamfund/boligsociale-indsatser->

Vasiljeva, K. (2020). Medvirker helhedsplaner til at løfte udsatte boligområder?
Samfundsøkonomen 2020 (3), s. 32-44